

Der er ifølge de nugældende regler ikke mulighed for at omdanne et advokatselskab til et andet formål. Et advokatselskab »fødes og dør« som advokatselskab. Det fremgår af § 2 i bekendtgørelse nr. 824 af 10. december 1990 om advokatselskaber, som ændret ved bekendtgørelse nr. 984 af 1. oktober 2004, at et advokatselskab kun må oprettes ved stiftelse af et aktie- eller anpartsselskab eller ved fusion af bestående advokatselskaber. Et advokatselskab må dog oprettes ved tilpasning af et aktie- eller anpartsselskab, der allerede er registreret, hvis dette ikke forud herfor har drevet erhvervsmæssig virksomhed. Endvidere fremgår det af § 6, at overdragelse til eje af aktier og anparter i et advokatselskab kun må ske til et advokatselskab eller en advokat, der opfylder betingelserne for at kunne eje aktier eller anparter i et advokatselskab, jf. retsplejelovens § 124, stk. 3.

Ifølge § 3 i bekendtgørelse nr. 824 af 10. december 1990 om advokatselskaber, som ændret ved bekendtgørelse nr. 984 af 1. oktober 2004, kan et selskab, hvis eneste formål og aktivitet er at eje aktier eller anparter i et andet selskab, ikke eje aktier eller anparter i et advokatselskab. Denne bestemmelse hindrer således muligheden for holdingejerskab.

6.2. Advokatudvalgets overvejelser

6.2.1. Reglerne i retsplejelovens § 124, stk. 1, 1. pkt., om, hvem der kan udøve advokatvirksomhed, tilsligter at tilgodese ønsket om, at rammerne for advokatens virksomhed sikrer uafhængighed af interesser, herunder fremmede investorers, der kan tænkes at påvirke rådgivningens uafhængighed. Advokatens loyalitet over for klienten skal sikres.

Reglerne i retsplejelovens § 124, stk. 2, om advokaters hæftelse for krav, der opstår som følge af advokatens bistand til en klient, skal sikre, at advokaten virkelig »står bag« sin rådgivning.

Gennem de senere år har der overfor ønsket om at opretholde uafhængigheden for advokater været fremsat ønske om at muliggøre mere forpligtende samarbejdsformer mellem advokater og andre typer af rådgivere. Endvidere er der opstået et ønske om at kunne drive advokatvirksomhed i holdingselskabs- eller kommanditaktieselskabsform.

6.2.2. Åbnes der op for at drive advokatvirksomhed i holdingselskabsform, vil aktie- eller anpartsselskabet, hvori holdingselskabet ejer aktier, fortsat hæfte med hele sin formue for alle krav mod selskabet. Ligeledes vil den enkelte advokat i aktie- eller anpartsselskabet hæfte personligt og solidarisk med selskabet for enhver forpligtelse, der udspringer af den pågældende advokats egen rådgivning.

Ved holdingejerskab af advokatselskaber vil der kunne ske en opsparing i holdingselskabet, uden at denne opsparing kan mødes med krav, som en klient måtte rette mod advokatdriftsselskabet. En del af formuen kan således opspares i holdingselskabet, f.eks. til brug for videreudvikling af advokatvirksomheden. Alternativet til en sådan opsparing kan være at trække pengene ud af selskabet. Dette vil dog medføre, at den del af formuen, der trækkes ud af selskabet, vil blive beskattet med op til 59 pct., mens den del, der bliver stående i virksomheden, alene beskattes med selskabsskatteprocenten på 28 pct.

Hvis der i lovgivningen åbnes op for, at advokatvirksomhed kan udøves af et advokatselskab, der drives som et kommanditaktieselskab, vil de advokater, der er komplementarer i selskabet, hæfte personligt, uden begrænsning og solidarisk for virksomhedens forpligtelser. De advokater, der er kommanditister, vil alene hæfte med det beløb, som de indskyder i selskabet.

Kommanditaktieselskabsformen vil navnlig være attraktiv for virksomheder i opstartsfasen. Kommanditaktionærer og komplementarer beskattes personligt af deres andel af selskabets resultat, dvs. både ved vinding og tab. Et eventuelt tab vil således kunne fratrækkes i anden personlig indkomst.

6.2.3. Udvalget har overvejet en række scenarier med forskellige typer af ejerskab og samarbejde mellem advokater og andre professioner.

Udvalget foreslår, at reglerne om ejerskab af advokatselskaber ændres således, at andre professioner kan eje op til under 10 pct. af selskabets aktier. Dette vil medføre, at den bestemmende indflydelse i selskabet forbliver hos advokaterne. Hvis én advokat ejer mere end 90 pct. af selskabets kapitalandele, vil advokaten under visse betingelser kunne indløse minoritetsaktionærernes aktier, jf. § 20 b i lov bekendtgørelse nr. 649 af 15. juni 2006 om aktieselskaber, som ændret ved lov nr. 108 af 7. februar 2007. Ejer derimod flere advokater tilsammen over 90 pct. af aktierne, medfører § 20 b ikke en ret for dem til at indløse minoritetsaktionæren. Minoritetsaktionæren kan på sin side først kræve sig indløst, når ejerskabet til over 90 pct. af aktierne ligger hos én advokat.

Det foreslås endvidere, at der indføres et forbud mod forskellige aktieklasser, samt at der indføres begrænsninger i adgangen til i vedtægterne eller ved en aktionæroverenskomst at fastsætte bestemmelser om indløsning. Bestemmelser i vedtægter eller aktionæroverenskomster om indløsningsret- og pligt kan forrykke indflydelsen i selskabet.